

● În acest număr ● În
paginile ● În acest nu
măr 3 4 5 ● În
pagi ● În acest număr ● În
paginile ● În acest număr

CE ARATĂ BILANȚUL

MICROENCICLOPEDIA

Proletari din toate țările, uniți-vă!

ANUL XXIII
SERIA II,
NR. 5545
—
6 PAGINI
25 BANI
—
SIMBĂȚĂ
18 MARTIE
1967

Scînteia tineretului

ORGAN CENTRAL AL UNIUNII TINERETULUI COMUNIST

Tovarășii Nicolae Ceaușescu, Ion Gheorghe Maurer și Paul Niculescu-Mizil au plecat la Moscova

Vineri dimineața, au părăsit Capitala, îndreptându-se spre Moscova, tovarășii Nicolae Ceaușescu, secretar general al Comitetului Central al Partidului Comunist al Uniunii Sovietice și a Consiliului de Miniștri al U.R.S.S., vor face o vizită de prietenie în Uniunea Sovietică.

La plecare, pe aeroportul Băneasa, au fost prezenți tovarășii Chivu Stoica, Gheorghe Apostol, Alexandru Birlădeanu, Emil Bodnaraș, Alexandru Drăghicel, Ilie Verdeț, membri și membri supleanți ai Comitetului Executiv al C.C. al P.C.R., secretari ai C.C. al P.C.R., vicepreședinți ai Consiliului de Miniștri, membri ai C.C. al P.C.R. și ai guvernului.

Au fost de față, de asemenea, A. V. Basov, ambasadorul Uniunii Sovietice la București, și membri ai ambasadei.

(Agerpres)

MĂRIA SA, PUBLICUL

de Ion Pascadi

O carte există din clipa în care scriitorul a așezat tocul, spre odihnă, un tablou să născut odată cu ultima tușă de penel iar un film devine el însuși odată cu realizarea primei copii definitive. În toate aceste cazuri, ca și în altele, pentru ca operele respective să trăiască, pentru ca ele să devină valori actualizate ele trebuie să circule, să se înfățișeze judecării hotărtoare a publicului și a timpului. În nici un caz însă, cu excepția teatrului, publicul nu este participant direct la însăși geneza operei și în sensul acesta chiar coautor al ei. A deveni, de altfel, un

OPINII

fapt aproape unanim recunoscut în dicționare sau în lucrări de specialitate semnate de mari oameni de teatru, că spectacolul nici nu poate fi definit dacă alături de textul dramatic, regizor, actori, pictor scenograf și uneori compozitor nu este adăugat publicul, a cărui prezență creează însăși ambianța vie în care cu fiecare reprezentație opera este recreată. De aceea, afirmația orgolioasă a lui Eugen Ionescu care susținea că el poate concepe un „teatru fără public” ni se pare evident eronată, iar încercările constante sau nu ale unor autori dramatici sau regizori de a realiza un spectacol care să existe numai „în sine” imposibile.

Situația de fapt ne obligă să discutăm cu cea mai mare seriozitate problema publicului teatral, a felului în care se formează și a factorilor de care depinde însăși intervenția lui în reușita spectacolului. O recentă discuție despre dramaturgia națională în coloanele „Contemporanului” a antrenat cu folos autori dramatici, directori de teatru și regizori, mai multe mese rotunde și articole ale „Scînteii” au discutat acuta problemă a folosirii potențialului nostru actoricesc iar croniclele curente încearcă mai mult sau mai puțin reușit să spună câteva cuvinte.

(Continuare în pag. a V-a)

ARTERE DE CIRCULAȚIE ÎN MUNȚII VRANCEI

Construcția noilor drumuri din munții Vrancei vizează realizarea legăturii principalelor artere forestiere cu noile puncte de lucru și circuite turistice. Șoselele din viitoarea rețea turistică a Vrancei vor fi pietruite și parțial asfaltate. Pe diferite trasee unde există puncte turistice, a început construcția primelor cabane. Astfel de clădiri au prins contur lângă localitatea Nereju, la înfîinirea apelor Zăbalei și Herăstrăului, în punctul Galaciu, pe Valea Streiului. Paralel cu aceste lucrări, se refac și se amenajează unele dintre vechile trasee ce sînt cuprinse în

Al patrulea turn de granulare

Pe șantierul unității de îngreșăminte azotoase nr. 1 din cadrul I.S.C.M. Craiova, s-au încheiat lucrările de construcție la cel de-al patrulea turn de granulare. Acest obiectiv realizat sub formă cilindrică cu un diametru interior de 20 metri și înălțimea eficientă de 44,13 metri are o capacitate de peste 300 de milioane a fost realizat prin metoda cofrajului glisant.

Demn de reținut este faptul că glisarea acestui obiectiv s-a realizat într-un timp record — numai 23 de zile.

DIN ARAD

BRIGADA „SCINTEII TINERETULUI” TRANSMITE:

FORMALISMUL INTERSECTAT ÎN CÎTEVA PUNCTE

SOSIREA LA MOSCOVA

MOSCOVA 17. — Corespondentul Agerpres, Silviu Podină, transmite: În dimineața zilei de 17 martie, au sosit la Moscova tovarășii Nicolae Ceaușescu, Ion Gheorghe Maurer și Paul Niculescu-Mizil.

La aeroportul Vnukovo din Moscova, oaspeții români au fost întâmpinați de tovarășii Leonid Brejnev, secretar general al C.C. al P.C.U.S., Dmitri Poleanski, membru al Biroului Politic al C.C. al P.C.U.S., prim-vicepreședinte al Consiliului de Miniștri al U.R.S.S., Iuri Andropov, secretar al C.C. al P.C.U.S., Andrei Gromiko, membru al C.C. al P.C.U.S., ministrul afacerilor externe al U.R.S.S., și de alte persoane oficiale.

Au fost prezenți, de asemenea, Teodor Marinescu, ambasadorul Republicii Socialiste România la Moscova, și membri ai ambasadei.

(De ce există la Uzina „Strungul” din Arad tineri sub normă?)

Intrebarea, ca un veritabil reporter, tovarășul prim-secretar (I). Răspunsul întirzie și de data aceasta. Este chemat, fiind la înstruire, secretarul comitetului U.T.C. pe uzină, Petru Pintea.

— Avem vreo 30. Poate chiar mai puțini.

Reporterul își amintește că la articolul publicat cu doi ani în urmă au sosit la redacția răspunsuri — și din partea conducerii uzinei și a comitetului orașenesc U.T.C. — care promiteau „o muncă permanentă pentru a-i ajuta pe tinerii care nu-și realizaseră normele să intre în plutonul frunțășilor”.

„...Să între în plutonul frunțășilor”. O imagine, să recunoaștem, poetică. Care este corespondentul ei pe planul faptelor? Situația muncitorilor rămași sub

Nu e vorba deci de un simplu accident, într-o lună, două. E vorba de un fenomen. Într-o secție, în care lucrează peste 450 de muncitori, rămîn sub normă lunar 50—100 de tineri. De ce? Intrebarea, oricît de ciudat s-ar părea, nu surprinde pe nimeni.

N. ARSENI
I. CHIRIAC
C. PRIESC

(Continuare în pag. a V-a)

ANCHETA NOASTRĂ

DE CE „SCAPĂ” UNII ELEVI CADRULUI EDUCATIV AL ȘCOLII?

Copiii, inepuizabila bogăție umană a unei țări constituie astăzi obiectul atenției și grijii atente din partea tuturor instituțiilor statului nostru, din partea fiecărui cetățean conștient de valoarea unei viitoare generații de constructori ai comunismului.

Formarea, educarea lor, pornește, cum e și firesc, din familie și se continuă îmbogățindu-se în școală și în societate. Acest prim factor de educație are însă, în această perioadă socială, un caracter contradictoriu; cei care sînt aslăzi părinți au crescut și au fost educați într-o altă epocă, mai puțin atentă la fenomenul educativ, la formarea și dezvoltarea generației tinere. Întemeielm aslăzi familia pe baze noi, între care rolul primordial îl are formarea unei generații sănătoase din punct de vedere moral și social, pregătirea ei atentă pentru a fi capabilă să preia munca și rezultatele părinților lor. Contradicția rămîne însă reală pentru o mare parte a familiilor și principiile educative care conduc părinții, conțin în mentalități vechi, nedesprins de ignoranță și lipsa de respon-

GALINA BĂDULESCU
(Continuare în pag. a II-a)

CADRAN FLĂ- MÎNZI LX

De-o fi fost zi sau noaptea, de-o fi fost vîntoasă atuncea sau mugur de primăvară n-aveam cum și așa cum știm că din susul Moldovei au început să mistuie, ridicîndu-se cu încercenări spre cerul țării, flăcările răcoale. La Flămînzii, sat sorit să-și lege numele de această explozie de minie cu pumnii strîniși, sat cu porcăi de foame neagră moștenită prin vitregie cotropitoare, generație de generație, locurile și oamenii ajunseseră la capătul rădărilor lor tradiționale. Flăcările cu limbi nesăfoase topeau cerul negru căzut peste capetele oamenilor. Flăcările strigau în aerul făcut clopot, chemare oamenilor ca-n alte vremuri, cele ale lui Ștefan bărbat, la a-și face dreptate. Dar nu cotropiri străine amenințau cu poftă desfrinate oamenii și pămînturile lui Ștefan fără fund aduseseră la sleire puterile oamenilor. Și ca-n nopțile de ridicare intru apărare a legii drepte omenești — dreptul de-a avea o patrie, — ca-n nopțile lui Ștefan s-a ridicat norodul sator. „talpa țării” în apărarea altei legi tot atît de omenești, legea oamenilor

V. ARACHELIAN
(Continuare în pag. a V-a)

Aspect din moderna hală de montaj a Uzinelor „Steagul roșu” din Brașov
Foto: AGERPRES

Legenda spune că primul om care s-a încumetat să luzeze zeul din Olimp fulgerul — a fost Prometheus. Istoria — mai precisă — consimțea că cel dintâi pămanean care a descoperit rețeta preparării fulgerului în laboratoarele încruntatului Zeus a fost Thales din Mileet. Frecind o bucată de chihlimbar, Thales a observat că piatra dobindește proprietăți ciudate. Atrage camele, dar dacă e apropiată de mină, provoacă mici scintilieri urmate de pocnituri — adevărate fulgere în miniatură. După două mii de ani, electricitatea scoasă din sfera zgomoasă a fulgerelor a fost domesticită, iar Timișoara a fost primul oraș european luminat cu energia care se transportă prin șirme numite conductori.

Dan Ion — și pe care îl întrebăm: „De ce I.T.B.-ul se plînge că n-are stații de redresare suficiente?” — Noi am realizat prototipul pe care l-am și oferit I.T.B.-ului. Restul este de competența industriei. Tot noi am realizat prototipul unor redresoare pentru încercări acumulatorilor locomotivelor antigizotoase din mine, precum și redresoare instalate de foraj.”

Utilizarea energiei electrice industriale și casnice este de neconceput fără transformatoare.

— Este vreo noutate în acest domeniu? — Il întrebăm pe inginerul Ciobotaru Tiberiu.

— Precupările noastre s-au centrat pe înlocuirea conductoarelor izolați cu hirtie prin cei izolați cu email. Rezultatul: gabarite reduse, economii de metal.

are toate avantajele și ușor, ieftin, dispunem de cantități necesare. Pentru viitor, vom studia probleme legate de criotransformatoare. Acestea sînt dispozitive de transformare care folosesc caracteristicile de supraconductibilitate ce apar la conductorii de aluminiu pur aflați la temperaturi foarte joase.

Reușita experimentelor celor de la transformatoare e legată de activitatea cercetătorilor din laborator. Prin inginerul Șonjeleanu Mihai aflăm că izolatorul de email ideal care s-a realizat la toate solicitările posibile într-un transformator, a fost găsit în produsul polimeric formal, o rășină sintetică cu înalte calități. Cea mai dificilă operație, izolarea muchișii foliei de aluminiu a fost rezolvată, constituind

vorbeam se referă însă la un alt aspect al muncii secției și anume verificarea calității utilajelor care urmează să luzeze în clima tropicală, boreală, maritimă etc. Intre camere în care sînt încercate aparatele destinate a lucra la tropice și cele care trebuie să funcționeze dincolo de cercurile polare sînt numai 3 metri. Deoparte căldura umedă a pădurilor luxuriant din junglă, iar dincolo frigul cel mai sever.

La acestea mai trebuie adăugate camera cu ceață, camera cu atmosferă marină, camera cu furtună de nisip (ca în Sahara), camera biologică (în care diferite materiale sînt supuse acțiunii unor microorganisme, mucegăului, ciupercilor etc.), camera cu radiații ultraviolete etc. În fiecare din aceste încăperi produsele românești care urmează a fi destinate exportului suportă un examen riguros, ceea ce face ca ele să fie preferate pe piața externă. Pe lângă camerele amintite, în care procesul de uzură se realizează amplificat, în condiții de laborator, secția dispune de substanțe de cercetare în mediul ambiant natural. (La Agieșea pentru ilitor; la Fundulea pentru mediul nefecundat; pentru mediul agresiv acid la Fabrica de acid sulfuric Valea Călugărească; pentru subteran la Baia Sprie, la o adîncime de 800 metri; pentru desert în Egipt, pe malul Mării Roșii). Uneori secția trebuie să rezolve probleme cu totul neobișnuite. De pildă, în echipamentul electric destinat centrului de cercetare din India barele de cupru care în mod curent nu se tolează (fiind așezate în locuri inaccesibile omului) trebuie totuși protejate pentru că se catără acolo... șerpii care provoacă scurt circuit. Pentru Egipt transformatoarele trebuie construite în mod deosebit, pentru că acolo terenul fiind arid, nisipos și uscat, instalațiile clasice nu pot face „primă” cu punctul nu la pământ. Altfel, secția a trebuit să găsească soluții noi pentru pinza împregnată cu cauciuc deosebit în Egiptul orient prinzale cunoscute în mod curent sînt: mincate de termite.

Zeci și zeci de probleme neobișnuite se pun și se rezolvă în laboratoarele secției de climatizări, fiecare din ele sporind prestigiul produselor ce poartă pe ele emblema „Fabricat în România”.

De cîteva zile, studioul cinematografic „București” ne-a oferit spre vizionare „Un film cu o fată fermecătoare”.

Tinerii spectatori așteptau cu interes acest film, așteptat ca fiindu-le dedicat, cu atât mai mult cu cît îl urma să fie prezentat pe ecran după două succese, „Dacii” și „Diminețile unui băiat cuminte”. Ei ar fi dorit să găsească în acțiunea filmului o oglindă a zăuștelor și aspirațiilor tineretului nostru, să fie realizat într-o asemenea perspectivă. Din păcate filmul nu a răspuns unor asemenea legitime așteptări.

Ziarul „Știința tineretului” și-a exprimat la premieră poziția cu privire la această producție, arătînd că este contrăfacută, escamotează realitatea, încercînd să semnifice print-un caz cu totul particular trăsăturile morale și spirituale ale tinerii generații. Eroina filmului, propunîndu-și și realizîndu-și împlinirea dorințelor prin lene, imoralitate, sfidare și cinism, este prezentată într-o ambianță plină de înțelegere, care nu numai că justifica dar și promovează un asemenea mod de viață. Intreaga galerie a filmului colecționează personaje cu o moralitate discutabilă care își așează cu obraznicie sarcina afectivă, lipsa de idealuri care legitimează compromisul, ridicîndu-l la rangul de precepte.

Ceea ce este în primul rînd criticabil în film este ideea pe care o susține. Spectatorului i se propune o formulă de viață inacceptabilă. El este pur și simplu îndemnat prin exemplul eroilor filmului să ducă o viață ușoară, să creadă că soluția parazitismului social și moral îl poate îndrepta către succes. În ziarul nostru a fost criticată o asemenea concepție, subliniindu-se amoralitatea și falsitatea ei. S-a arătat totodată că asemenea personaje tributare unor atari mentalități și cărora autorii vor să le acrediteze atribuții pozitive sînt în flagrantă contradicție cu adevărata înfățișare a tineretului nostru, cu ceea ce este de fapt tineretul în raporturile sale cu viața și societatea.

Prezentarea pe ecran a acestei pelicule a stîrnit firească nedumerire a spectatorilor, în special a celor tineri prin aceea că se încercă subtil să fie apărate concepții de viață improbabile.

Fără îndoială, nimeni nu susține că în viață, în rîndurile tineretului, nu s-ar mai afla — din păcate — și tipuri umane de categoria eroilor propuși de film, care să nutrească concepțiile reprobabile amintite mai sus. Dar, cum bine se cunoaște, nu aceste personaje caracterizează tineretul, nu ele reprezintă spiritul societății noastre. Fată de aceste specimene, masa largă a tineretului, sensul general al evoluției noastre are o singură atitudine: aceea de condamnăre vehementă și respingere a oportunității existente și rațiunii lor de a fi.

Idealurile meschine de viață în numele cărora acționează în film eroii amintii, căile afirmării personale opuse unei concepții sănătoase de muncă și efort, sînt condamnate de tineretul nostru. Autorii au construit în cazul eroinei filmului un tip parazitărilor, înfățișat paradoxal „fermecător” și pe care fac eforturi, de loc justificate, pentru a-l prezenta spectatorilor simpatic și, deci, drept model. Ce spune filmul în definitiv? Acceptați modul de viață al eroinei și veți reuși în satisfacerea tuturor dorințelor voastre, fie sociale, fie legate de profesie sau dragoste. Iar un asemenea îndemn, în contradicție totală cu ceea ce gîndește tineretul despre viață, este popularizat prin intermediul celei mai răspîndite arte — filmul — ducînd la implacabilă noxie, la lezarea concepțiilor tinerilor. Poporul nostru are și o zicală: „Merele putrede le strîc pe cele bune”. De aceea, am fost surprinși de faptul că filmul nu și-a făcut un punct de onoare în a demonstria sinteza respinși de morală societății noastre, că eventualele lor reușite sînt false rezolvări sociale, temporale, în contradicție cu spiritul general al evoluției și afirmării adevăratei personalități.

La redacția ziarului nostru au sosit scrisori ale unor tineri și colective de tineri muncitori, studenți, elevi, care își exprimă profundă nedumerire pentru ușurința cu care scenariul acestui film a fost încredințat producției, pentru faptul că realitățile de muncă și viață ale tineretului au fost prezentate printr-o optică falsă. „Filmul acesta este o oglindă strîmbă care discreditează tineretul și constituie în cele din urmă un act imoral — spun în scrisoarea lor un grup de tineri muncitori de la „Electroaparații”, Uzina de mase plastice, Uzina de pompe, Uzina de mecanică fină, Fabrica de cabluri, „Electronica” și „Metaloglobus”, toți elevii și liceului seral nr. 15 din București: „El sîndeașă munca cinstită, aspirațiile și preocupările noastre. Etica eroilor filmului, frivolitatea și cinismul lor sînt incompatibile cu ceea ce constituie obiectul muncii educative pe care o desfășoară organizația U.T.C., cu profilul moral-spiritual al tinerului comunist”.

Studenții ai Facultății de limbă și literatură română a Universității București constată pe bună dreptate că: „Lipsa de confruntare cu viața, generalizarea unor personaje cu restrînsă legitimitate reală, anemica prezentare a realității viguroase față de concepțiile și atitudinile discutabile ale eroinei, ale altor personaje, fac ca de pe ecran să se promoveze o sfîrșită de viață strălucită, diametral opusă eticii, moralei noastre în

OGLINDA MINCINOASĂ A UNUI „FILM CU O FATĂ FERMECĂTOARE”

numele căreia împușcăm și ne străduim să ne formăm. Fata fermecătoare pe care au prezentat-o autorii a putut cel mult să fascineze imaginația acestora căci devenind eroină centrală a fost privită cu prea multă înțelegere, ceea ce nu este altceva decît prezentarea unor concepții meschine. În locul tineretului viguros, romantic, responsabil, animat de idealuri îndătoare se propune o ipostază pe sustragerea de la munca perseverentă, pe acceptarea cu o dezarmantă seninătate a unor durerose compromisuri pe plan etic. Asemenea grave erori de concepție, o asemenea viziune asupra vieții tineretului, artificiale probleme pe fundamentul cărora s-a încercat să se înalțe o construcție filmică, au făcut ca această peliculă dedicată unei teme ce ar fi putut să fie generoasă — afirmarea talentului, găsirea vocației — să eșueze și într-o nerealizare artistică”.

Spectatorii s-au întrebat, ce este, de unde, din ce medii a fost adunată această lume a filmului? De ce se pledează pentru un mod de a exista periferic, inusit?

Așa cum scriau mulți elevi și elevi ai liceului „Gh. Șincai”, filmul pledează pentru o viață ușurată, trăită la întâmplare, fără perspective.

Eroina urmărește succese facile și duce o viață incompatibilă cu etica societății noastre, manifestîndu-și din plin frivolitatea, incultura și impertinența. Ea nu are nimic curat, se iubește doar pe sine, dîndu-și egoism pe care și-l cultivă cu o insistență demnă de o cauză mai bună”.

Idel asemănătoare expun în scrisoarea lor și elevii liceului „Gh. Lazăr” care spun: „Sîntem convinși că numai prin muncă, strălucită și pasionată se pot realiza idealurile frumoase ale tineretului nostru animat de dorința de a munci, de a învăța, de a se realiza prin eforturi fizice și intelectuale sustinute, și nu prin renunțări și compromisiuri față de propriile sentimente. Ne exprimăm satisfacția că numeroase publicații printr-o „Știința tineretului”, „România liberă”, „Informația Bucureștilor”, „Luceafărul” și altele — au luat poziție critică față de acest film care nu poate fi recomandat tineretului”.

Referitor la aceasta, tinerii muncitori, elevi ai liceului seral nr. 15 remarcau: „Nu înțelegem de ce „Contemporanul” prin cronicarul său Călin Că-

DINCOLO DE LINIILE DE ÎNALȚĂ TENSIUNE

- Ce temperatură are plasma? • I.T.B. va avea stații de redresare
- Aluminiul și polivinilul formal • Pe prim plan circuitele imprimabile
- De la tropice la cercul polar: 3 metri!

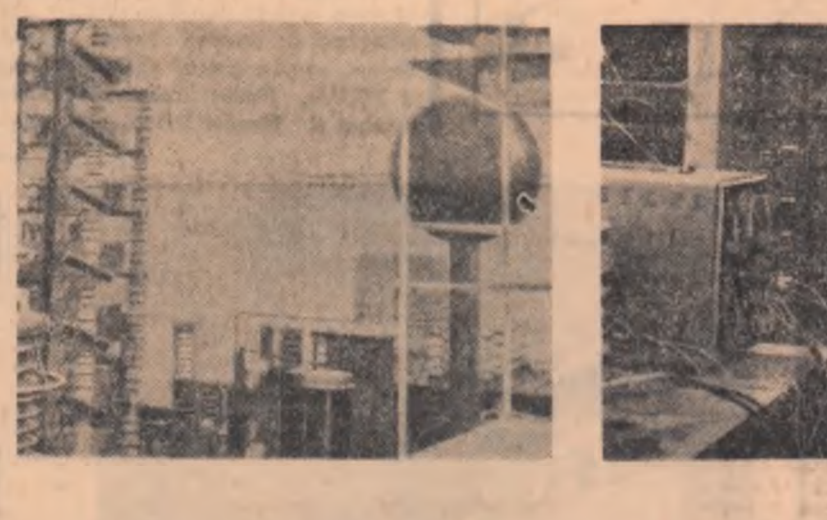
O noutate o constituie și cercetările privind înlocuirea conductoarelor clasici cu folia (fole de metal) izolată cu email. Intrebunțarea foliei permite înlocuirea cuprului, — metal scump și deficitar — cu aluminiul care

o performanță de valoare dacă ne gîndim că la ora actuală puține institute de cercetare i-au găsit soluția (S.U.A. și Japonia). Aparatura electronică modernă, fie destinată industriei, fie receptoarelor (radio, televiziune) merge

noscută: cea a criticilor tehnici. Ca și conștienții lor, criticii de artă, criticii tehnici supun judecării de valoare creația semenilor. Aici se încearcă standardele și calitatea prototipurilor unor produse care urmează a intra pe piață. Verificarea se face atât în laborator cît și în condițiile concrete în care aparatele urmează să luzeze (în industrie, în mediul marin etc.). Pitorescul de care

Drumul kilovaților în două imagini: de la descărcările electrice spectaculoase la liniștea și precizia laboratorului de încercări

Fotografiile autorului

(Urmare din pag. 1)

Cîteodată, este greu să schimbi mentalitățile înrădăcinate de vreme, să ridici capacitatea de educare și modelare a unor oameni asupra cărora indiferența unor alte vremi și-a lăsat puternic amprenta, este greu să „redescoperi” în părinți calitatea lor de primi factori educativi. De foarte devreme, copiii beneficiază însă de următorul factor de educație: școala, menită să continue uneori, dar și să corecteze altele influențe mediului familial în care s-au născut și au crescut copiii.

Tată cîteva cifre: în primul trimestru al anului 1966 au fost anchetați de Procuratura din Iași un număr de 99 de elevi din școlile orașului, 80 la sută pentru furt și 10 la sută pentru vagabondaj. Fișa biografică a tuturor minorilor cuprinde, invariabil, caracteristici ale părinților, dezințere, familie dezorganizată, tată alcoolic și brutal, mediu familial imoral. Dintr-o asemenea atmosferă, copiii lipsii de supraveghere și de afecțiune „evadează” spre ocupații și indeleții antisociale: fug de acasă, vagabondează, intră în anturaje dubioase, tîrînd sau înșelînd. Dar în afară de calitatea lor de copii ai unor părinți responsabili, cei 99 de infractori sînt elevi, fac parte dintr-un colectiv școlar, sînt 5—6 ore pe zi sub supravegherea unor învățători și profesori. Cum se întîmplă ca școala să nu aibă nici o influență asupra acestora, să nu suplinească,

printr-o intensificare a muncii educative, earențele familiei?

În primăvara anului trecut, elevii Franciso Stroeiescu și Viorel Beldiman din clasa VIII-a a Liceului „Costache Negruzzi”, împreună cu Simu Virgiliu, un tînar de 25 de ani fără o ocupație precisă, au susținut în localul barului din strada Lăpușeanu stiele au băuturi, țigări, ciocolată în valoare de 600 lei. Au fost descoperiți și dosarul a fost înaintat spre anchetă procuratorilor. Cel doi elevi au continuat să fie... elevi, absolvînd chiar, cele 8 clase. Școala a aflat fapta lor tîrziu, în septembrie, sînd dirigințele clasei a fost invitat la proces ea martor.

— La școală, își amintește profesor Vasile Dumitriu, dirigințele elasel din care făceau parte cei doi, — Beldiman și Stroeiescu nu puneau probleme deosebite, nu tulburau orele, învățau mediocru... Lipseau foarte des, știam că aveau niște prieten mai mari eu care intrau în localuri și restaurante.

Romeo Holban, acum elev în clasa a XI-a B la același liceu a fost anchetat pentru să împreună cu Viorel Bîlțeanu de la Liceul „Mihail Sadoveanu” a sustras din înelnta clubului sportiv „Vointă” două amplificatoare. După un mîrturisesc băiatul, el și-a căpătat pedeapsa de la tatăl său și se vede că întîmplarea a fost un incident regretabil și de nerepetat. Școala însă, nu știa nimic, nici organizația U.T.C.

Elevul Sima Constantin din clasa a IX-a a fost reținut de

organele de miliție. „Scutirea” se află, legal, în dosarele școlii. Nici un profesor, nici dirigințele nu știe care a fost motivul reținerii. Băiatul mîrturisește, întrebât abia cu ocazia anchetei noastre, că a fost o confuzie. Recunoaște doar că a fost prieten cu Beldiman și Stroeiescu, autorii furtului de la „Bar-tunul cafea”. De la Școala generală nr. 8, procuratura a mai anchetat pe semestrul al II-lea al anului 1966, 3 elevi. Conducerea școlii nu are cunoștință de ei.

Nu este cazul să alcătuim aici o listă a atribuțiilor pedagogice ale școlii, ale îndatoririlor ei dincolo de orele de curs, și nici să insistăm asupra necesității de a acorda o grije sporită a celor copii asupra cărora familiile lor au o influență nefastă.

Dorim doar să relevăm cîteva aspecte, invîntînd profesorii și organizațiile U.T.C. și de pionieri din școli să-și exprime opiniile.

1. Formele de legătură ale școlii cu familiile elevilor urmează, de ani întregi, același curs: ședințele cu părinții, la

sînt citiți, adeseori cu reținere și teamă de a nu se insista prea mult asupra unor exemple negative.

2. Se manifestă o doză de comoditate a unor cadre didactice de a pătrunde mai adînc în cauzele care generează abaterile elevilor, mai grave sau mai copilărești, de a-și supraveghea în special pe cei „recidiviști” urmărindu-i nu numai în clasă, dar și în timpul lor liber. Nu se insistă cu suficientă autoritate a argumentului necesității pe lângă secțiile de învățămînt ale sfaturilor populare să creze în toate școlile semi-internate unde elevii, care nu au în familie condiții prielnice de educare și de pregătire a lecțiilor, să poată rămîne un timp mai îndelungat în atenția pedagogilor, să se asigure la internate, mai multe locuri pentru copiii a căror situație familială nefastă (despărțirea părinților imoralitatea lor) îi determină să fugă de acasă și să vagabondeze. Posibilități există, și acolo unde interesul școlii în rezolvarea unor astfel de cazuri este

ATANASIE TOMA

S-a dezvoltat un nou film... Profesorul E. Plăpăceanu dă explicațiile de rigoare pionierilor de la cercul fotografic

DE CE „SCAPĂ” UNII ELEV CADRULUI EDUCATIV AL ȘCOLII?

real, rezultatele sînt foarte bune. Elevul Liviu Coțovanu din clasa a VI-B de la Liceul nr. 3 din cauza divorțului părinților, a recăsătoririi mamei, fuga de acasă. El a fost integrat regulului de semi-intern și copilul a devenit disciplinat și sirguinos. Elevul Ungureanu din clasa a X-a U fusise la București pentru că nu mai suportă certurile din familie; a fost, de asemenea, primit în internat. Este necesar să se insiste pentru crearea semi-internatelor și a internatelor mai ales pe lângă școlile generale, pentru că statistica demonstrează că 80 % din copiii înregistrați ca infractori sînt între 12—15 ani, deci, într-o perioadă cînd influența unor traume familiale la formele cele mai grave.

3. Fiecare dirigință are, după cum se știe, un caiet de observații asupra elevilor din clasă. Răsfoind cîteva caiete am observat că o bună parte din caracterizări sînt schematic, superficiale, reducîndu-se la date biografice și de temperatură afiate chiar de elevi și nu în urma investigațiilor psiholo-

gice făcute de profesor. Nu se știe ce pasiuni, ce aspirații au, ce fac în timpul liber. Un carnet al unei dirigințe din clasa a XI-a conținea notații banale: elevul X vrea să auzme politehnica, îl place fizica, ulți medicina, sau literatura. Aceasta cînd se cere ca fiecare profesor să fie un pedagog capabil să realizeze o bună cunoaștere a elevilor, o atență preocupare pentru viața lor de dincolo de orele de curs, pentru frămîntările și căutăturile lor, pentru a asigura un sprijin eficient în creșterea unei generații folositoare societății.

4. Ajungem, în sfîrșit, la o problemă de pedagogie controversată. Spuneam la început că abaterile mai grave ale elevilor de la conduita socială, nu sînt, de cele mai multe ori, cunoscute profesorilor. Lipsa de legătură a școlii cu organele de miliție și procuratură este evidentă și se impune de urgență stabilirea acestor relații. Dar în școlile în care se află despre aceste „cazuri” ele rămîn în scris. Problema este următoare: pot fi puse aceste abateri în discuția colectivelor de elevi? Pot ele să constituie

prilej de dezbateri în organizațiile U.T.C., de exemplu? Secția școlii a Comitetului regional Iași al U.T.C. a fost informată asupra infractorilor elevi dar nu s-a luat nici o măsură. Se argumentează, de către activiști și profesori că problema „este o sabie cu două tălășuri”: aflînd faptele colegiului lor, ceilalți elevi ar fi tentați să procedeze la fel, din spirit de aventură, să-și ridice pe făptăși la rangul de „erou”. Se pare însă că se subestimează, pe de-o parte capacitatea elevilor de a extrage învățămîntele necesare din greșelile altora, pe de altă parte se uzează încă de metode de convingere, de debateri cu elevii, formale și ineficiente, uneori prea moralizatoare. Munca de prevenire a unor asemenea abateri nu trebuie să rămînă teoretică, încercată de traze didactice și fără ecou, curajul de a spune lucrurilor pe nume poate fi prilejul de formare și educare a unei opinii sănătoase, necrutătoare în rîndul elevilor.

Invîntăm profesorii și activiștii ai U.T.C. să-și spună părerea asupra anchetei și a concluziilor expuse.

S-a dezvoltat un nou film... Profesorul E. Plăpăceanu dă explicațiile de rigoare pionierilor de la cercul fotografic

- Dicționar ● Dicționar
- Dio ● Dicționar
- Dio ● Dicționar
- Dicționar ● Dicționar
- Dicționar ● Dicționar

MICROENCICLOPEDIA

PICTURA
ISTORICĂ

CREAȚIILE LUI AMAN

THEODOR AMAN: „Vlad Tepeș și solii turci” (detaliu)

acad. George Oprescu

Anii care preced Unirea, îl găsim pe Aman la Paris. Aici el trăiește fierberea co-domană în sufletele romanilor care erau în exil și se găseau stabiliți în capitala Franței, o împărțășește și contribuie în felul lui la crearea acelei atmosfere calde, plină de o nobilă tensiune a spiritelor, și de speranțe.

Dirința lui este să îmbogățească arta noastră cu scene din istoria țării. Aceste scene erau inspirate din opera poetilor care cinstiseră momente importante ale trecutului nostru, cum era Bolintineanu, sau din proza înflăcărată de dragoste pentru țară a lui Bălcescu.

În acei ani, două sînt tablourile în care se simte ideosebi dirința lui Aman de a contribui la Unirea și la Independența: unul reprezentat de la 24 Ianuarie și al altul petrecându-se în Craiova, noaptea la lumina felinarelor și a fanelor, reprezentînd, cum am spus mai sus, populația orașului, printre care și membrii familiei lui Aman, toți entuziasmați, fericiți, cîntînd și jucînd Hora Unirii.

Prețioase din punctul de vedere artistic sînt și acele tablouri istorice care au un conținut mai îndepărtat și care aparțin genului căruia Aman se străduia să-i aducă contribuții, într-un mod cât mai artistic, cum erau operele pe care le admirase în timpul studiilor sale la Paris.

Vorbindu-se despre Aman și despre asemenea tablouri, pe care le vom analiza în paginile noastre următoare, astăzi ele sînt clasificate de istoricii de artă cu un epitet peiorativ, de academiste. Acest

epitet care în gura criticilor și a artiștilor reprezintă o dezaprobare gravă nu este totdeauna înțelegere, în ce privește felul în care se prezintă execuția lui Aman. Fără să aibă spontaneitatea tablourilor istorice ale lui Delacroix, ele sînt dovada unui avînt în execuție, a unei cunoștințe serioase în felul în care trebuie să apară o compoziție plină de mișcare, an un colorit armonios, o fericită împărțire a spațiului, sînt în fond opere de însemnată calitate picturală. Un singur lucru în execuția lor le apropie de academism: este, în execuție, trecerea de la un desen lucrat în toate detaliile lui, pe pînă sau pe lemn, la opera definitivă, etapă foarte interesantă dacă este să ne dăm seama de tehnica, deci de clasificarea unui artist. Această tehnică, e adevărat, apropiată pe Aman de academism. Un Gros, un Delacroix nu înțelegu execuția operelor mari, de genul istoric, ca o trecere de la un desen foarte precis executat, și în toate amănuntele, la tabloul final, despărțind execuția în așa fel, încît fiecare parte putea să fie definitivă în ce privește unele detalii, fără să se fiină seama de celelalte, care rămîneau sub formă de desen pe pînă, pînă ce artistul le execută și pe acestea și dădea ultima tușă. La ceilalți, la romantici, întreaga operă era executată dintr-odată, pornind de la faza în care ea apărea sub forma unei schițe, la forma ei finală și desăvîrșită. La Aman însă, lucrul se petrecea altfel: ca la ceilalți, cum avem norocul să știm din opera neterminată și altfel de

prețioasă din toate punctele de vedere, în primul rînd fiindcă ne explică cu amănuntul practica lui Aman, tabloul în care sînt reprezentați Boteșii surprinși la chef de ostași lui Vlad Tepeș.

Tabloul, reprezentînd scena Votării Unirii Principatelor, este lucrat în 1861. Ceva înaintea acestei opere, Aman

executase Bătălia românilor cu turcii pe insula Sf. Gheorghe (1859). Nici acest tablou nu reprezintă o reușită completă. Cel care ne satisface mai deplin este cel reprezentînd pe Vlad Tepeș și solii turcești, nedat, dar executat, probabil, între 1862-1863. Aici, în afară de execuția care este

mai spontană și cu calități coloristice evidente, conform unui obicei care se practica uneori în ateliere, cu privire la tablourile istorice, fiecare personal, în afară de turci, pare să fie un portret al unui contemporan al lui Aman. În sala tronului, pe care este așezat Tepeș, la dreapta acestuia găsim portretul chiar al lui Aman. Și printre ceilalți mai sînt și alte

portrete, cum de pildă în partea stîngă a tabloului prietenii de-ai lui Aman și probabil a doua oară Aman însuși, aproape de marginea tabloului. În afară de acest capriciu, ne găsim de data aceasta în fața unei adevărate opere de caracter istoric, care cu dreptate este socotită ca una din principalele lucrări din acest fel ale lui Aman.

INTERVIUL NOSTRU

cu academicianul

Horia Hulubei

Deși sociabil și neprotocolar, pe acad. Horia Hulubei ne-a fost ceva mai greu să-l găsim. Și aceasta nu numai din cauza multiplelor sale ocupații, ci și a deselor sale călătorii, astfel încît de cîte ori statorniceam o dată și un punct de întîlnire, se întimpla, din aceste motive, să fim nevoiți să ne amînăm întrevăderea. Totuși, într-o dimineață, convorbirea noastră a început...

Horia Hulubei s-a născut la Iași la 15 noiembrie 1896.

La Liceul Internat, unde a urmat, a fost coleg între alții cu Mihail Ralea. Tot la Iași și-a început și studiile universitare. Încă de pe timpul studenției a fost preparator și asistent, suplînd chiar unele cursuri de fizică (fizică generală și optică). Și-a luat doctoratul la Paris, elaborîndu-și lucrarea în laboratoarele marelui fizician Jean Perrin, avînd ca președinte al comisiei pe Marie-Curie. Academia Franceză l-a numit membru corespondent și și a fost laureat al acestei academii. Este membru a numeroase societăți importante de fizică din lume (S.U.A., Franța, Elveția, etc.) și al academiilor de științe din Lisabona și New York.

Științele, în general, și fizica în special, l-au atras încă din liceu. Datorită acestei pasiuni a lucrat ca „asistent” benevol la laboratoarele Liceului Internat din Iași, în care calitate își petrecea uneori toată ziua printre aparate și instalații, prețuind experiențele profesorilor, citind în bibliotecă literatură de specialitate ș.a.m.d.

Mare lucru nu prea înțelegem din tratatele și enciclopediile pe care le aveam acolo la îndemînă, dar important era că trăiam intens viața aceasta, care mă prețuia pentru activitatea mea viitoare. Colaboram la „Gazeta matematică” încă de pe atunci, organizam cu colegii simpozioane pe teme științifice. În sfîrșit, eram fericit că făceam

ce-mi place! — ne măturiseste interlocutorul nostru cu o umbră nostalgică în priviri, gîndindu-se la vremurile acelea, cînd, absolvînd primul pe promoție liceul, numele său a fost săpăt pe placa de onoare a școlii.

Evocarea continuă cu anii grei ai primului război mondial... Dintr-o companie de mitralieri aflată în tranșeele Mărășeștilor, a fost scos și trimis în Franța unde s-a specializat în aviație militară. Cînd România a încheiat pace separată, el, impre-

Războiul a fost un obstacol serios în calea tînarului Horia Hulubei. În primul rînd, i-a intrerupt studiile. Cu toate că în tranșeele de la Nămolosa, ori în carlinga avionului ce se înălța pe cerul Franței sau al Angliei, Hulubei purta în ranită cursul de chimie al profesorului Costăchescu (spre a-și da examenul la întoarcere), atunci cînd a revenit în patrie a trebuit să se preocupe în primul rînd de organizarea și punerea la punct a unor linii aeriene interne și in-

ternațională de la Paris, din anul 1937, președintele Franței, Albert Lebrun, a deschis expoziția tîind panglica care dădea acces la o instalație construită ad-hoc, pentru a scoate în atmosferă, sub o formă spectaculoasă, electoni de cîteva sute de mii de volți. Aparatul a fost imaginat și construit de Horia Hulubei, care a lucrat benevol un timp și la organizarea Encoscutului „Palais de la Decouverte” din Paris, devenit ceva mai tîrziu instituție națională franceză. Pentru activitatea sa la „Palais de la Decouverte” în cadrul expoziției, a primit medalia de aur, iar din lucrările laboratorului său de atunci din Paris, unele figurează și acum printre piesele muzeale.

În 1940 însă, cel de-al doilea război mondial a pus capăt colaborării sale cu știința franceză (ani de zile, profesorul Hulubei își petrecea șase luni în țară și șase luni la Paris). A trebuit să-și interzică activitatea pînă în 1945, cînd a reluat-o, pentru nouă luni, ca să-și termine lucrările și proiectele rămase prin sertarele laboratorului său.

De atunci, a rămas definitiv în țară, consacîndu-se promovării fizicii nucleare în România. A păstrat în același timp o legătură neîntreruptă cu Parisul științific... În paginile celebrului „Comptes Rendus” ale Academiei Franceze de Științe, publică cercetările românești a devenit o tradiție nedezmințită. De altfel, patru români au fost pînă acum membri corespondenți ai Academiei Franceze: geologul L. Mrazec, botanistul Em. C. Teodorescu și savantul medic Ion Cantacuzino, al patrulea fiind Horia Hulubei.

DINU MOROIANU
I. M. ȘTEFAN

(Continuare într-o pagină următoare)

AMINTIRI, REALIZĂRI, PERSPECTIVE

ună cu alții, a înțeles să continue războiul pe frontul francez, și l-au continuat tot în aviație.

De unde pasiunea pentru aviație?

— Nici eu n-a venit dintr-odată. Încă din liceu, făceam parte dintr-un grup în care mai erau Ion Romanescu și Ion Ghița. Am construit cu ei unul din primele planoare românești. Și unde mai pu că l-am construit cu mijloacele noastre de elevi!

— Ați avut vreun model?

— Ne-am uitat și noi prin revistele străine.

— A zburat?

— Da! Parcă noi ne-am fi oprit la jumătatea drumului? A zburat tras de un automobil. Dar directorul liceului a cerut prefectului poliției să ne interzică zborurile, fiindcă îi era teamă să nu pătim ceva.

Noi însă ne și ridicasem între timp, de cîteva ori, cu cîteva metri de la sol...

ternaționale. Abia după aceea și-a reluat viața de student la Facultatea de Științe.

Dintre profesorii pe care i-a avut în țară, lui Petre Bogdan îi păstrează o vie recunoștință. După ce și-a luat licența, Hulubei a plecat din nou la Paris, unde a făcut studii, în general de spectroscopie. În domeniul razelor X, a obținut rezultate însemnate, utilizînd metoda cristalelor curbe, care permite o putere de analiză mult mai mare și o intensitate luminoasă de o sută de ori mai ridicată decît cea obișnuită. Cu această metodă a atacat domenii încă necunoscute, greu de rezolvat cu vechile procedee.

— În laborator pe care-l conduceam la Paris — ne spune el — am înghiebat, cu colaboratorii mei, o școală în acest domeniu, bine cunoscută în cercurile științifice.

Acad. Hulubei își amintește cu plăcere cum, la expoziția in-

ternațională de la Paris, din anul 1937, președintele Franței, Albert Lebrun, a deschis expoziția tîind panglica care dădea acces la o instalație construită ad-hoc, pentru a scoate în atmosferă, sub o formă spectaculoasă, electoni de cîteva sute de mii de volți. Aparatul a fost imaginat și construit de Horia Hulubei, care a lucrat benevol un timp și la organizarea Encoscutului „Palais de la Decouverte” din Paris, devenit ceva mai tîrziu instituție națională franceză.

Pentru activitatea sa la „Palais de la Decouverte” în cadrul expoziției, a primit medalia de aur, iar din lucrările laboratorului său de atunci din Paris, unele figurează și acum printre piesele muzeale.

În 1940 însă, cel de-al doilea război mondial a pus capăt colaborării sale cu știința franceză (ani de zile, profesorul Hulubei își petrecea șase luni în țară și șase luni la Paris). A trebuit să-și interzică activitatea pînă în 1945, cînd a reluat-o, pentru nouă luni, ca să-și termine lucrările și proiectele rămase prin sertarele laboratorului său.

De atunci, a rămas definitiv în țară, consacîndu-se promovării fizicii nucleare în România. A păstrat în același timp o legătură neîntreruptă cu Parisul științific... În paginile celebrului „Comptes Rendus” ale Academiei Franceze de Științe, publică cercetările românești a devenit o tradiție nedezmințită. De altfel, patru români au fost pînă acum membri corespondenți ai Academiei Franceze: geologul L. Mrazec, botanistul Em. C. Teodorescu și savantul medic Ion Cantacuzino, al patrulea fiind Horia Hulubei.

DINU MOROIANU
I. M. ȘTEFAN

(Continuare într-o pagină următoare)

O cunoștință pe care s-o salvăm cu întregul nostru respect: Ilie Stamat din satul Firiziu, raionul Turnu Severin, cel mai în vîrstă om al țării (139 de ani)
Foto: I. CUCU

Pantheonul din Atena

Sonovizorul

După îndelungate experiențe la Institutul de acustică al Academiei de Științe a U.R.S.S. s-a realizat sonovizorul, aparat cu ajutorul căruia un semnal luminos reflectat se transformă într-o imagine vizibilă. Cu acest aparat pot fi examinate detaliat obiecte nu mai mari de cîteva zecimi de milimetru ascunse în substanțe absolute opace.

Sonoviziunea este de 200 ori mai sensibilă decît razele X la studierea corpului omenesc. Cu ajutorul razelor X un os poate fi deosebit de un mușchi, dar nu și o tumoare de un mușchi. Oamenii de știință speră că sonovizorul va servi în decelarea tumorilor.

Oamenii de știință apreciază că în creierul grefat va fi posibil să se inducă pe cale experimentală diferite boli nervoase studiînd „direct” evoluția lor. Se va putea astfel ajunge la soluționarea multor capite de dificultate ale patologiei cerebrale în care terapia este încă ineficientă.

Deși problema mai prezintă numeroase necunoscute și soluția ideală în vederea unei faze superioare nu a fost încă găsită, transplantarea creierului reprezintă una din cele mai revoluționare realizări ale chirurgiei experimentale moderne.

Dr. E. ROȘIANU

PANTHEON

ACROPOLE

Procesul selecției și al perpetuării valorilor artistice parcurge un drum complex, care de-a lungul istoriei a înlăturat sau confirmat numeroase creații. Puține sînt însă monumentele arhitecturale care să-și fi păstrat puterea de comunicare și forța sugestivă ca excepționalul ansamblu al Acropolei Atenei.

Sîntem în sec. V î.e.n. După tatonări, ezitări și experiențe, arta și arhitectura greacă ajunge în sec. V la o deplină maturitate a mijloacelor de expresie. Acropolea Atenei este o reușită întruchipare a idealurilor democrației sclavagiste antice grecești, ajunsă la o formă superioară de organizare și dispunînd de imensele resurse materiale oferite de existența tezaurului uniunii maritime a orașelor, în fruntea căreia se găsea Atena. Centrul politic și cultural al Greciei, Atena, condusă de Pericle și însuși de o pleiadă de mari sculptori și arhitecți, trece la edificarea ansamblului.

Procesiunile anuale și cele panateneice, care aveau loc din 4 în 4 ani, adunau cortegiul impresionant ce se desfășurau solemn, festiv, urcînd încet drumul care avea să-i conducă spre intrarea monumentală a Propileelor. Flancate de două colonade și de micul, dar elegantul edificiu închinat Victoriei, contrastînd puternic cu dimensiunile intrării, Propileele — compoziție complexă de or-

dine dorice și ionice — formau primul contact cu vastul complex arhitectural. În continuare, privirea era imediat atrasă de colosala statuie a protectoarei orașului Atena Promachos, operă a lui Fidias, concentrînd, dar în același timp, distribuînd ingenios și deliberat perspectivele: în stînga Erehteionul, în dreapta Partenonul, monumentul cel mai impresionant al Acropolei, opera arhitecților Ictinos și Calixrat. Așezat pieziș față de intrare, gîndit ca o imensă sculptură ce trebuie privită din toate unghiurile, ele urmăreau în acest fel parcurgerea perimetrului a clădirii pentru a putea pătrunde în sanctuar, dînd astfel posibilitatea înregistrării succesive a formelor și detaliilor excepționale ale acestui monument, remarcabil în perfecțiunea concepției și execuției. Tipul templului greco, rodul căutărilor a sute de ani, își găsește la Partenon cea mai elegantă soluționare, cu toate că folosește în fond toate elementele cunoscute anterior: baza cu trei trepte, coloanele canelate, antablamentul, cornișa, frontoanele ce încununază acoperișul în două pante al clădirii, corespondențele verticale ale unui plan de mare claritate, în care o colonadă generoasă înconjoară încaperile rectangulare. Dimensiunile depășesc aici cele mai mari clădiri edificite în stilul doric: 8 și 17 coloane pe latura scurtă și lungă avînd consecință directă în relațiile dintre componentele edificiului: coloanele sînt mai

zvelte, mai puțin masive, cornișa mai redusă, determinînd o umbră mai mică și deci mai puțin apăsătoare, intervalul între coloanele ceva mai mare, creînd un sistem diferit de raporturi. În ultimă analiză, o imagine mai senină, mult mai echilibrată și care va deveni un model neîntrecut al proporțiilor clasice în arhitectură.

Erehteionul, terminat de-abia în anii 407-406, se deosebește radical prin compoziția sa de tipul obișnuit al templului greco, soluționare determinată de natura terenului și de dualitatea programului. O concepție originală, a unui plan asimetric, liber, rezolvă un spațiu diferențiat, care în dimensiuni relativ reduse, crea o interesantă imagine vizuală, folosind cartiadele — statui cu rol de colonad — ca un mijloc suplimentar de umanizare și determinare a scării edificiului. Compozițional, Erehteionul constituie o dezvoltare a principiilor de echilibru armonios al părților și reprezintă de fapt sensul adevărat al termenului de simetrie, deformat ulterior. El nu a mai fost conceput în formele monumentale, ca caracter, am putea spune eric, ale epocii lui Pericle: înțelîm aici mai multă grație, mai multă fantezie, mai multă libertate în interpretare, o interesantă soluționare a contrastului plin-gol. Detaliile sînt mai bogate, lucrate cu o finețe și bogăție inventivă necunoscută pînă atunci. Însuși și rafinat în contextul Acropolei, Erehteionul, cu toate dimensiunile

sale modeste, nu pierde, ci dimpotrivă, cîștigă în valoare, alături de celelalte monumente. Ne aflăm într-o altă perioadă, cu idealuri și gusturi modificate. Armonia perfectă a Partenonului, la care au contribuit numeroase corecțiuni optice, nu a mai fost atinsă niciodată; în schimb arhitectura cîștigă în dinamism, varietate, îndrăzneală. Repertoriul formelor se va îmbogăți și mai mult, avînd la bază asimilarea procedeelor secolului V. secolul de aur al artei antice grecești, secolul clasicismului.

Partenonul reprezintă apogeul unei laborioase variațiuni pe aceeași temă: Erehteionul este o uimitoare improvizație pe o temă dată, interpretată cu o vervă excepțională, folosind un vocabular bine cunoscut.

Acum 2.500 ani, la aproximativ 40 m distanță, pe un platou sfîncos, sub un cer senin, asistăm la un pasionant dialog care a pus bazele unui sistem de valori arhitecturale veșnic prezent, viu și aproape nealterat.

În conștiința omenirii, Acropolea Atenei, adevărată simfonie urbanistică și arhitecturală, sintetiză a genului greco, este o continuă provocare la perfecțiune.

Arh. I. SIMIONESCU

„REPARAȚII” ÎN SPAȚIUL COSMIC

Printr-un impuls de curent declanșat de pe Pămînt, oamenii de știință ai Centrului spațial american Gold-dard au reparat o deficiență în sistemul electronic al satelului artificial „Explorer 33”. Satelitul, care înconjoară Pămîntul la o distanță de 404.600 km, a fost lansat în iulie anul trecut, transmițînd de atunci date asupra cîmpurilor magnetice

în spațiul cosmic. Cînd tensiunea în circuitele acestui laborator științific cosmic a scăzut brusc de la 18,2 la

Meridian științific

18,5 V și instrumentele sensibile au început să oscileze, s-a hotărît suspendarea pe timp de 40 min. a funcționării

întregii instalații electronice, pentru a o pune din nou în funcțiune printr-o comandă prin radio.

Reușita acestei încercări a fost demonstrată de măsurătorile de tensiune efectuate la scurt timp după aceea. Este posibil ca din cauza supraîncălzirii unui anumit loc să se fi produs un scurt circuit, care a dispărut în timpul pauzei.

